

[Justitsministeren.]

hvorefter der er Hjæmmel til at idømme Fængsel indtil paa Livstid og under særlige Omstændigheder Livsstraf.

Det fjerde Hovedpunkt drejer sig om en Begrænsning i Adgangen til at paaberaabe sig Nødret og Afhængighedsforhold. I § 4 i Udvalgets Udkast var der foreslaaet dels en Bestemmelse om, at den Omstændighed, at en strafbar Handling var udført i Henhold til Ordre eller under Indflydelse af et Afhængighedsforhold, ikke skulde fritage for Ansvar, men alene skulde kunne tages i Betragtning som en formildende Omstændighed, dels at Nødret kun kunde paaberaabes som en formildende Omstændighed. Som det fremgaar af § 4 i Lovforslaget, er der alene foreslaaet optaget en Bestemmelse om overordnet Ordre eller Afhængighedsforhold; der er dernæst skabt Hjæmmel i Forslaget for, at Straffen helt kan bortfalde under særlig formildende Omstændigheder. Derimod vil en særlig Regel om, at Nødret kun kan paaberaabes som formildende Omstændighed, efter min Mening være i Strid med de almindelige danske strafferetlige Principper; en saadan Regel anser jeg for betænkelig, da jeg mener, at den Retsforfølgning, der her skal finde Sted, bør gennemføres i Overensstemmelse netop med hævdvundne danske Retsprincipper. Jeg har derfor ikke kunnet følge Udvalget i dets Forslag paa dette Omraade.

Det femte Punkt, der omfatter de nødvendige processuelle Regler, findes i Lovforslagets Kapitel II.

Som det fremgaar af Kapitel II i Udvalgsbetænkningens Forslag, var det her foreslaaet, at der kun fandt Behandling Sted af Sagerne ved een Instans. Regeringen har været enig med Udvalget i, at det er naturligt at henlægge Behandlingen af Krigsforbrydersagerne til særlige Domstole, og at der i disse Domstole bliver Repræsentanter for folkeretlige og militære Synspunkter. Derimod har Regeringen og jeg ikke ment at kunne følge Udvalgsbetænkningens Forslag om, at der kun skulde finde Behandling Sted i een Instans; vi har ment, at Adgangen til Appel, til en fornyet Prøvelse, er et saa vigtigt Princip i dansk Retspleje, at det ikke bør fraviges i de alvorlige Sager, der her er Tale om, Sager, hvor det altsaa vil kunne komme til at dreje sig ogsaa om Livsstraf. Som det vil fremgaa af Lovforslaget, foreslaas Behandlingen af Krigsforbrydersagerne herefter henlagt i første Instans til ekstraordinære Domstole, bestaaende af en Dommer i Københavns Byret

som Retsformand og en Officer og saaledes, at Retten ved Domsforhandling yderligere tiltrædes af en Domsmand. Som Ankeinstans foreslaas oprettet en ekstraordinær Appeldomstol med netop den Sammensætning, der var foreslaaet af det sagskyndige Udvalg. I denne Instans, som Udvalget foreslog som den eneste, i denne Appellinstans vil altsaa ogsaa folkeretlige og militære Synspunkter være repræsenterede.

Det er min Opfattelse, at der ved denne Ordning er skabt et fuldt betryggende Grundlag for Retsforfølgningen af de tyske Krigsforbrydere.

Blandt de øvrige processuelle Regler skal jeg blot fremhæve, at der ved Regelen i Lovforslagets § 15 sikres de tiltalte et betryggende Forsvar. Denne Regel stemmer i øvrigt ganske med § 7 i Retsplejelovs-tillægget af 1. Juni 1945.

Jeg skal endelig for en Fuldstændigheds Skyld anføre, at Paatale for de ekstraordinære Domstole finder Sted efter Justitsministerens Paabud, en Regel, der svarer til Bestemmelserne i Straffelovens §§ 110 og 118 om de vigtigste Statsforbrydelser.

Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget til det høje Tings hurtige og velvillige Behandling.

Formanden: Jeg giver derefter Ordet til den højtærede Indenrigsminister, for at han kan fremsætte det for hans Vedkommende anmeldte Lovforslag.

Indenrigsministeren (Kjær): Jeg skal herved tillade mig for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om Ændring i Lov om Valg til Rigsdagen*.

Initiativet til Lovforslaget er taget af Rigsdagens Præsidium. Aarsagen maa søges i den Omstændighed, at Rigsdagsarbejdet efterhaanden er blevet saa omfattende og saa tidskrævende, at den Godtgørelse, der hidtil har været ydet Rigsdagsmedlemmerne, maa siges at staa i et afgjort Misforhold dertil.

Efter at man i Præsidiet havde behandlet Sagen, blev den drøftet med Partiformændene og derefter forhandlet i Partierne. Der afholdtes saa nyt Møde mellem Præsidium og Partiformænd, et Møde, hvori jeg deltog; her blev Hovedretningslinierne for Lovforslaget fastsat, og derefter har Indenrigsministeriet udarbejdet Forslaget, som er tiltraadt af Partierne; dog har det kommunistiske Parti ikke kunnet tiltræde Bestemmelserne om Pension.